

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНИ
(оглядова довідка за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами
за червень 2017 року)

28 червня було відзначено 21-шу річницю прийняття Конституції України. Серед культурно-мистецьких заходів, організованих у столиці, наймасштабнішою подією став *III Фестиваль Atlas Weekend*, що проходив з 28 червня до 2 липня в Національному комплексі «Експоцентр України». У програмі фестивалю виступило понад 200 артистів, зокрема музичні гурти «Воплі Відоплясова», «СКАЙ», «Жадан і Собаки», «Табула Раса», Green Grey, Kozak System та інші. Крім того, відбулися культурно-мистецький проєкт Atlas Weekend Culture, учасниками якого стали письменники С. Жадан, Ю. Іздрик, Л. Дереш, брати Капранови, Д. Лазуткін, І. Якимов та ін., а також музична конференція Music Hub: Conference, що об'єднала близько десяти панельних дискусій та лекцій музичних експертів тощо. Спеціальними подіями Atlas Weekend стали спільні проєкти з фестивалями «Джаз Коктебель», «Країна Мрій», ГОГОЛЬFEST, Z-Games, Street Culture, Kiev Fire Fest та ін.

Численні заходи з нагоди свята було проведено в багатьох містах України. Зокрема, в Сумах пройшов *XVI Міжнародний фестиваль духової музики «Сурми України – 2017»*, в якому взяли участь 14 оркестрів з різних куточків України та з турецького міста Бурса. У Львові на головній площі міста одразу сотня танцювальних пар найкращих хореографічних колективів Львівщини виконали наймасовіший гопак. Окрім цього, в межах святкування відбувся концерт зведеного оркестру Західного територіального управління Національної Гвардії України, в який об'єдналися музиканти з п'яти міст західного регіону. У Дніпрі пройшов патріотичний флешмоб. На площі біля пам'ятника Тарасу Шевченку відбулася святкова церемонія, на якій виступив, зокрема, хор Дніпропетровського академічного театру опери та балету.

Згідно з Указом Президента України з нагоди Дня Конституції України та за значний особистий внесок у культурно-освітній розвиток України, вагомі трудові здобутки та високий професіоналізм відзначено державними нагородами працівників культури та мистецтва: орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня – І. Сльоту (помертньо) – художнього керівника Поліського ансамблю пісні і танцю «Льонок» Житомирської обласної філармонії; орденом «За заслуги» II ступеня – В. Вовкуна – генерального директора – художнього керівника Львівського національного академічного театру опери та балету імені Соломії Крушельницької; орденом «За заслуги» III ступеня – В. Чепелюка –

вокаліста, композитора, члена Волинської обласної організації Національної всеукраїнської музичної спілки; орденом княгині Ольги II ступеня – Д. Демків – керівника народного аматорського ансамблю танцю «Покуття» Коломийського міського будинку культури (Івано-Франківська область); орденом княгині Ольги III ступеня – А. Лагоду – репетитора з балету Національного академічного театру опери та балету України імені Т. Г. Шевченка і Т. Стебловську – провідного майстра сцени Київського академічного Молодого театру. Удостоєно почесних звань: «Народний артист України» – В. Куцевалову – головному режисерові Національного заслуженого академічного українського народного хору імені Г. Г. Верьовки, О. Книзі – генеральному директорові – художньому керівнику Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру імені М. Куліша, С. Мельниченку – артистові-вокалісту Київського національного академічного театру оперети; «Народний художник України» – скульптору М. Білику (Київ), художникові монументально-декоративного і станкового живопису О. Садовському (Суми). Ще ряду митців удостоєно почесних звань «Заслужений артист України» і «Заслужений діяч мистецтв України».

У рамках заходів, що проводяться впродовж року на державному рівні до **100-річчя подій Української революції 1917–1921 років**, 1–2 червня в Києві, в приміщенні Київського національного університету імені Тараса Шевченка, було проведено Міжнародну наукову конференцію «Революція, державність, нація: Україна на шляху самоствердження (1917–1921 рр.)». До її організації долучилися Інститут історії України НАНУ, Український інститут національної пам'яті, Програма досліджень сучасної історії і культури України імені Петра Яцика, Польський інститут у Києві, Сіверський інститут регіональних досліджень та Міжнародний фонд «Відродження». Спікерами конференції було близько 50 дослідників з 6-ти країн світу. Також у рамках ювілейних заходів 10 червня в м. Боярка на Київщині було урочисто відкрито барельєф полковнику Армії УНР Є. Коновальцю.

До **110-річчя з дня народження головного командира Української повстанської армії Р. Шухевича та 76-річчя з дня проголошення Акту відновлення Української держави** 30 червня в Київському міському будинку вчителя відбулася Інтелектуально-мистецька академія. Серед її організаторів – Міністерство культури України та Український інститут національної пам'яті. Учасниками академії були історики, науковці, творча інтелігенція, молодіжні організації, військові, учасники АТО, переселенці. Мистецька частина заходу розпочалася виконанням Муніципальною академічною чоловічою хоровою капелюю ім. Левка Ревуцького твору «Боже, Україну збережи». Також під час концерту виступили тріо «Гонта» (м. Умань Черкаської області), Л. Хворост (м. Харків), С. Федина (м. Львів), поет і доброволець Б. Гуменюк, О. Бик та інші. Цього ж дня у Львові, на площі Ринок, пройшов віче-концерт за участі Державної заслуженої академічної капели України «Трембіта», Заслуженого Прикарпатського ансамблю пісні й танцю України «Верховина», співаків О. Мухи, Р. Ковальчука, С. Файфури, Р. Кушини, М. Шуневича. Організатори

заходу – Всеукраїнське товариство «Просвіта» ім. Т. Шевченка, Всеукраїнське товариство політв'язнів та репресованих, Всеукраїнська ліга українських жінок, Всеукраїнське об'єднання ветеранів, Товариство «Надсяння» та інші громадські організації за підтримки львівських облдержадміністрації і облради. А 29 червня в центрі Львова, в парку «На валах», Івано-Франківський академічний обласний український музично-драматичний театр ім. І. Франка показав з нагоди 76-річчя з дня проголошення Акта відновлення Української держави виставу «Нація» за однойменним романом письменниці М. Матіос.

Перший Фестиваль «#ШухевичФест», присвячений головнокомандувачу УПА, проходив з 30 червня по 2 липня у Львові. Програма фестивалю включала: відкриття виставки «Незламна сила духу» від музею генерала-хорунжого УПА Р. Шухевича, кінопокази, дискусії, лекції від Меморіального музею тоталітарних режимів «Територія Терору», музичну програму за участі знаних львівських гуртів Parabellum «Джалапіта», Torban, Lemko bluegrass band, «Шосте чуття» та майстер-класи для дорослих і дітей від Культурно-мистецького центру «Супутник» і Народного дому Левандівки та інших організацій тощо.

З 14 по 18 червня в Івано-Франківську проходив *Мистецький фестиваль Porto Franko*, програма якого об'єднала музику, театр, поезію, візуальне мистецтво, кіно, лекторій та загалом включала близько 100 заходів. Участь у них взяли письменники Ю. Андрухович і Т. Прохасько, акторка театру і кіно І. Вітовська, гурти «Бумбокс», The Maneken, режисер В. Троїцький та кількадесят митців з усього світу. Феєрично-містичне дійство стартувало з академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. І. Франка. А однією з головних локацій фестивалю був Палац Потоцьких. На фестивалі було широко представлено театральну складову. Одна з найбільш очікуваних вистав – „Гамлет по-франківськи”, або НеоОпера-жах „HAMLET”. Це – експериментальна постановка режисера Р. Держипільського за участі акторів київських, івано-франківського та львівського театрів на музику композиторів Р. Григоріва та І. Разумейка.

3–11 червня Дніпро четвертий рік поспіль приймав учасників *Міжнародного фестивалю сучасного аудіовізуального мистецтва та нових медіа «Конструкція»*. Проект звертався до фізичного та уявного образу Дніпра, відкриває погляд на його особливості та підвищує ступінь уваги до спільного – простору, відповідальності, майбутнього. Цього року велика частина програми проходила у відкритому просторі міста. Упродовж 9 фестивальних днів було представлено сучасне мистецтво, видовищні медіа, експериментальні виставки, концерти, перформанси, лекції, освітні воркшопи та неформальні вечірки. Запрошені митці працювали з міським простором та соціально гострими темами. Також команда фестивалю втілювала плани спільно з міжнародними архітекторами та урбаністами.

Продовжувалися численні заходи, присвячені АТО. З 29 червня по 1 липня у різних локаціях Львова вперше відбувся *Відкритий міжнародний музичний марафон пам'яті В. Сліпака «Тихі дні любові і музика миру»*. В такий

спосіб громадськість вшанувала пам'ять українського оперного співака, який загинув від кулі снайпера на Сході України. Кожен день марафону було присвячено окремому виду музичного мистецтва: хоровій, фортепіанній та оперній музиці. Участь у проєкті взяли Львівська державна академічна чоловіча хорова капела «Дударик», Галицький академічний камерний хор, Камерний хор Cantus (Ужгород), Зразковий хор «Глорія» (Житомир), також – знані в Україні та за її межами піаністи, серед яких, зокрема, Й. Ермін, О. Козаренко, О. Рапіта та М. Драган та ін. Учасником проєкту був і відомий український композитор В. Сильвестров. Спеціально для участі у марафоні з Франції до Львова приїхав диригент Ніколя Кроз, котрий товаришував із В. Сліпаком. З ініціативи композитора і учасника марафону О. Козаренка відбулася конференція «Василь Сліпак і українська діаспора: незіграна роль» за участі мистецтвознавців та композиторів. Окремою подією музичного марафону стала прем'єра документального фільму «МІФ», який розповідає про життя і загибель В. Сліпака, про його вчителів і талант.

15 червня у Львівській обласній філармонії відбулася світова прем'єра присвяченої воїнам АТО симфонії «Нескорені», яку виконали музиканти зведеного духового оркестру Національної академії сухопутних військ ім. гетьмана П. Сагайдачного 2-ї Галицької бригади Західного територіального управління Національної гвардії України.

16 червня в Черкаському обласному художньому музеї презентовано другу виставку робіт бійців – учасників АТО, які проходили медико-психологічну реабілітацію в Черкаському обласному госпіталі ветеранів війни. Виставка є результатом соціально-мистецького проєкту, започаткованого у жовтні 2015 року, що триває і досі. Проєкт реалізовано за ініціативи Благодійного фонду «ЧАС НАДІЇ» та підтримки кафедри дизайну ЧДТУ.

В Уманській картинній галереї (Черкаська область) відкрито виставку фоторобіт Р. Боровика, бійця окремого десантно-штурмового батальйону імені Героя України Зубкова. Понад тисячу знімків своїх побратимів привіз із передової десантник-фотолюбитель. Найкращі увійшли до збірки «Незламні» і стали основою однойменної експозиції.

У Полтаві було представлено виставку «Портрет солдата» журналістки В. Ясинської – вона робила знімки впродовж чотирьох років у шпиталях, де знаходилися поранені бійці, кафе та зоні АТО. Під кожним фото – цитати героїв. Виставка вже побувала в Києві, Бахмачі, Запоріжжі, Дніпропетровську, Тернополі, Чернівцях, Львові, Миколаєві, Одесі, Корсунь-Шевченківському, Коростені.

В пам'ять про загиблих бійців було урочисто відкрито: меморіал прикордонникам, які загинули від рук терористів 14 червня 2014 р. – у Маріуполі Донецької області, капличку та меморіальний комплекс на честь загиблих у зоні АТО, а також Героїв Небесної Сотні та ліквідаторів аварії на ЧАЕС – у с. Понорниця Коропського району Чернігівської обл.

Децентралізація

У рамках проекту Міністерства культури України «Пілотні культурні ініціативи для локальних змін» у Гадячі Полтавської області відбувся практичний тренінг для менеджерів міста з організації великих культурних подій. Учасниками заходу стали близько 30 представників органів місцевого самоврядування, закладів освіти та культури, громадські активісти та підприємці міста. Впродовж двох днів учасники заходу визначали проблеми та напрямки розвитку культурної галузі міста, формували конкретні локальні проекти, навчались працювати в команді. Під час підсумкової конференції «Розвиток культури та туризму м. Гадяч» учасники презентували напрацювання робочих груп тренінгу. Серед них – 4 локальні проекти, спрямовані на розвиток культури та туризму міста.

У Львові створено Інститут стратегії культури – комунальну установу для промоції міської культури та фінансування місцевих ініціатив. Він відповідатиме за втілення міської культурної стратегії, підвищення освітніх навичок працівників установ культури, вироблення стратегій для міських музеїв, театрів, народних домів та інших установ, а також за проведення бієнале «Форум культури». Окрім цього Інститут стратегії культури відповідатиме за розвиток міжнародної співпраці міста та промоцію львівської культури в Україні та закордоном. Установа підпорядковуватиметься департаменту розвитку ЛМР, який має погодити з депутатською комісією структуру і штатний розпис інституту.

МУЗИКА

У Києві, у Національному будинку органної та камерної музики України, 16–17 червня проходив *IX Міжнародний фестиваль диригентів «Київ – 2017»*. Уже вдев'яте він співпрацює з Ансамблем класичної музики ім. Б. Лятошинського. На базі колективу цього річний захід став однотижневою творчою майстернею для семи зарубіжних молодих талановитих диригентів. Також у «Київ – 2017» взяла участь українська солістка С. Іванова (флейта). У програмі фестивалю прозвучали симфонічні твори всесвітньовідомих композиторів В. А. Моцарта, Л. ван Бетховена, А. Дворжака, Ф. Дюпелера, К. М. фон Вебера.

III Міжнародний музичний фестиваль Odessa Classics–2017 проходив з 7 по 13 червня. Локаціями фестивалю стали Одеська обласна філармонія і Одеський національний академічний театр опери та балету, а також майданчик просто неба на вулиці Ланжеронівській. Участь у фестивалі взяли артисти міжнародного класу з країн Європи. Україну представляли піаніст і президент ODESSA CLASSICS О. Ботвінов та зіркові оперні співаки О. Микитенко, Л. Белкіна, В. Білий і П. Смирнов, які заспівали на гала-концерті «Зірки українського бельканто» під акомпанемент камерного оркестру Одеської філармонії, а також Камерний ансамбль «Артехатта». Сюрпризом став виступ «Давид Орловські Тріо» (Німеччина) – відомого ансамблю клезмер-джаз-музики в Європі. Вперше цього року на ODESSA CLASSICS було представлено нову програму New Ukrainian Soundscapes, яка познайомила з творчістю молодих українських композиторів і виконавців. Вони влаштували серію концертів з

елементами театрального дійства і гепенінга, які проходили щодня в Літературному музеї. Також у рамках фестивалю було проведено ряд лекцій, творчих зустрічей і літературних вечорів за участі критиків Л. Морозової й О. Вергеліса, президента фестивалю О. Ботвінова, письменників В. Єрофєєва і А. Куркова, поета Б. Херсонського та інших.

30 червня в Одесі за підтримки Міністерства культури України стартував *Фестиваль «Літня Хорова Академія», присвячений 250-річчю від дня народження українського композитора, скрипаля й співака А. Веделя*. Ідеєю фестивалю було об'єднати студентів мистецьких вишів Києва, Харкова, Дніпра, Львова, Одеси і створити своєрідний творчий майданчик – художню лабораторію. Під керівництвом видатних диригентів молоді музиканти готували концерт з творів А. Веделя. Всі репетиції Академії проходили у формі відкритих майстер-класів. А 1 липня у Великому залі Одеської музичної академії ім. А. В. Нежданової відбувся спільний гала-концерт за участі Всеукраїнського зведеного хору найкращих студентів музичних академій та університетів мистецтв України. Диригенти – з. д. м. України Г. Горбатенко, з. а. України Н. Кречко, н. а. України Е. Сокач та з. д. м. України О. Тарасенко.

6 червня у Львівській обласній філармонії концертом «Мрійлива ніч» до 100-річчя з дня народження одного з творців української естради, видатного композитора української діаспори С. Гумініловича розпочався *II Міжнародний фестиваль української ретро-музики ім. Б. Веселовського*, що проходив за підтримки Світового Конгресу Українців, Консульства Канади в Україні, Благодійного фонду Ігоря Остаха. У концертній програмі прозвучали естрадні пісні, обробки та інструментальні твори С. Гумініловича. Учасниками фестивалю стали, здебільшого, молоді українські зірки. Зокрема, М. Копитчак, Kvitana, Л. Коструба, Р. Біль, Л. Стаматакі, О. Цимбала, Ladis'trio, Гурт Anima, вокальний колектив «Ладо», шоу-балет «Едельвейс», школа аргентинського танго Barrio de Palermo, а також Академічний інструментальний ансамбль «Високий Замок», Львівський муніципальний хор «Гомін». Друга частина фестивалю – конкурсна програма молодих виконавців, гала-концерт гостей та переможців – відбудуться в Полтаві 26-28 серпня.

23–27 червня у Львові проходив *VII Міжнародний джазовий фестиваль Alfa Jazz Fest*. Він зібрав близько 200 артистів з 15 країн. Та цього року захід об'єднав у собі не тільки виступи зірок українського та світового джазу, а й кінопокази просто неба, майстер-класи, автограф-сесії, ярмарки.

Під стінами Міністерства закордонних справ на Михайлівській площі 14 червня вже втретє відбувся МЗС OPEN AIR – цього разу джазовий концерт «Музика вільних людей». Захід було організовано спільно з Koktebel Jazz Festival. Концерт став символом солідарності та підтримки тих, хто виступає проти російської окупації Криму. Біля стін міністерства виступили відомий українських джазовий бас-гітарист і композитор І. Закус разом зі співачкою І. Червінською та Z-Band, які представили програму «Коломийки», а також джазова піаністка Н. Лебедева, яка з секстетом виконала авторські джазові

бачення творів Ф. Шопена у прем'єрній програмі *Quests*. Завершальним акордом концерту стала музика піаніста У. Бекірова – уродженця Сімферополя, який представив свою авторську програму.

1 червня на сцені Великої концертної студії Будинок звукозапису – відбулася презентація арт-проекту «RadioSymphony.Ua». Разом із Великим симфонічним оркестром Українського радіо виступили солісти Національної опери України Т. Анісімова (сопрано), А. Швачка (мецо-сопрано), А. Романенко (тенор), а також саксофоністи О. Рукомойніков та Ю. Василевич, В. Шперер (гобой) та Академічний хор Українського радіо імені П. Майбороди. Диригував В. Шейко. У програмі прем'єрного концерту прозвучала класика, шедеври джазу та музика кіно.

24 червня на сцені Національної опери України студенти й випускники Київської муніципальної академії танцю імені Сержа Лифаря дали звітний концерт. Вони виконали варіації з балетів «Кармен», «Лауренсія», «Шурале», «Два фавни», «Пахіта», «Корсар», «Баядерка», «Есмеральда» та ін. Відділення народної хореографії продемонструвало танці «Стара платівка», «Троїсті музики», «Кумасі», «Вишивальниці» та ін. Молоді виконавці представили на сцені також фрагменти балетів «Пер Гюнт» і «Спартак» тощо. Наостанок представник Торгового дому Гран-Прі традиційно, вже вчетверте, визначив іменного стипендіата Академії. Цього року іменну стипендію отримала студентка 3-го курсу відділення хореографії О. Максимова.

75-річчю всесвітньо відомого скрипаля О. Криси, який багато років живе й працює у США, присвячувався святковий концерт у Львівській обласній філармонії. У Концертному залі ім. С. Людкевича відбулася світова прем'єра – лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка Є. Станкович спеціально до дня народження О. Криси написав Концерт № 5 для скрипки з оркестром «Питання без відповіді». Ювіляр виступав у супроводі Академічного симфонічного оркестру Львівської філармонії під диригуванням свого сина – Т. Криси, який обіймає посаду головного диригента цього колективу. На вечорі львівський міський голова А. Садовий вручив скрипалеві відзнаку «Золотий герб міста Львова».

У Львівському національному академічному театрі опери та балету ім. С. Крушельницької 13 червня виступили лауреати міжнародних конкурсів, сестри О. та Н. Пасічник із концертом «Сонячний Моцарт». Вони дали концерт у Дзеркальній залі, яка відкрилася в травні 2017 року та працює як мала сцена театру, на якій у визначені дні й години, коли в головній залі немає вистав, проводяться камерні концерти. Для О. Пасічник – примадонни Варшавської камерної опери, – за 23 роки сольної кар'єри на Заході виступ у Львівському оперному театрі був дебютом. А піаністка Н. Пасічник – викладач Королівської академії музики та Вищої школи музики у Стокгольмі – нещодавно презентувала в Києві альбом української класичної музики *Consolation*, що став першою збіркою творів українських композиторів XIX–XXI ст., записаною європейськими музикантами.

29 червня симфонічний оркестр K&K Philharmoniker та Український національний хор (Львів) запросили на концерт до 15-річчя симфонічного оркестру K&K Philharmoniker, що відбувся у Львівській філармонії.

21 червня у Львові вже вшосте пройшло Свято музики, покликане відзначити Всесвітній день музики, який святкують саме цього дня. У заході взяли участь близько сотні музичних гуртів, професійних музикантів та аматорів. Вони виступили у 40 різних локаціях Львова. Серед учасників –тернопольці Tik Tu, киянин Postman, Sasha Boole з Чернівців, львів'яни Troye Zillia, гурт автентичної музики «Коралі», ансамбль старовинної музики Kings & Beggars та багато інших.

Молодіжний академічний симфонічний оркестр «INSO-Львів» Львівської філармонії в рамках проекту «Схід і Захід разом» представив джаз-фолк проект «Музика свободи – музика вільних людей». Концерти відбулися у Дніпрі (7 червня), Маріуполі (9 червня) та Львові (11 червня). Сольні партії виконували уродженець Одеси піаніст і композитор, професор Музичного коледжу Берклі (Бостон, США), почесний громадянин Німеччини – В. Неселовський, а також українська джазова співачка родом з Вірменії, композиторка, авторка віршів, учасниця провідних джазових проектів в Україні та за кордоном – Лаура Марті. Диригент – одна з оркестрових диригентів в Україні та за кордоном, що мають найбільший попит, з. а. України Н. Пономарчук (Дніпро). У Львові проект «Музика свободи – музика вільних людей» офіційно закривав XXXVI Міжнародний фестиваль музичного мистецтва «Віртуози».

13 червня у Херсоні виступив гурт «Океан Ельзи». Місто підхопило естафету концертів завершальної частини «Світового туру 2016–2017» на підтримку альбому «Без меж». Також виступи відбулися у Кривому Розі (11 червня), Білій Церкві (15 червня) та Львові (17 червня). А 9 червня гурт «Океан Ельзи» дав безкоштовний концерт у Лисичанську Луганської області.

Винниківська міська рада спільно з Львівською обласною філармонією та Управлінням освіти Львівської міської ради відкрили 9 червня у місті Винники Концертний зал Мирослава Скорика. Це стало наступним кроком проекту «Львівська філармонія у Винниках», який діє з 2016 року. Концертний зал Мирослава Скорика створений, щоби збагатити дозвілля винниківчан, наблизити якісний культурний продукт до мешканців маленьких містечок і сіл, започаткувати традицію відвідування концертів якісної музики у провінції і розширити концертну географію Львівської філармонії. Культурно-концертний майданчик функціонуватиме на базі зали місцевої школи – вперше в Україні приміщення школи стає громадським простором. Відкриття – інавгураційний концерт «Джазова прогулянка у Винниках» пройшов за участі М. Скорика, Львівського камерного оркестру «Академія» і піаністів О. Рапіти та М. Драгана.

Державна колекція музичних струнних (смичкових) інструментів Національного будинку органної та камерної музики України у Києві поповнилася новим експонатом: старовинною скрипкою. Її автором, за попередніми висновками фахівців, є легендарний майстер А Леман, а датується

вона 1908 роком. Унікальний інструмент було вилучено на Сумщині, на кордоні з Росією як предмет конфіскації та передано в дохід держави.

ТЕАТР

У Міжнародний музичний фестиваль оперети, опери та мюзиклу «O-FEST», який проходив 10-11 червня за підтримки Міністерства культури і Київської міської державної адміністрації, зібрав представників 15-ти країн на трьох фестивальних локаціях – у Київському національному академічному театрі оперети, open-air на Співочому полі у Києві, і в міському парку Бучі Київської області. Під час фестивалю відбулися виступи 40 музичних і танцювальних колективів. Учасниками події стали як провідні солісти світових театрів, так і молоді артисти та дебютанти. Свої творчі доробки представляли студентські, молодіжні, дитячі гурти та ансамблі. Програма фестивалю була надзвичайно насиченою: звучала класична музика, джаз, сучасна техно-опера, кавер. Окрім того, на різних локаціях було представлено сучасні арт-проекти та художні виставки, відбулися авторські майстер-класи, ворк-шопи, презентації, діяли дитячі розважальні програми тощо. Завершився фестиваль у Національній опереті України Гранд-концертом за участі колективу театру та артистів провідних музичних театрів світу.

З 12 до 18 червня за підтримки Міністерства культури України в Києві відбувся I Міжнародний театральний фестиваль камерних театрів (вистав) *AndriyivskyFest*. Його засновником виступив Київський академічний театр «Колесо». На фестиваль завітали камерні театри з 8-ми країн. Учасники представили на конкурс 11 вистав. Відзнаки фестивалю отримали, зокрема, учасники з України: за виразне та переконливе виконання чоловічої ролі – М. Бичук, за роль у моновиставі «Чого люди не...» С. Астраханцева, творча ініціатива «Theatrum mundi» (Чернігів); за злагоджений акторський дует – Я. Грошов та В. Золотоверха, вистава «Легені» Д. Макміллана, Луганський обласний академічний український музично-драматичний театр (Сєверодонецьк); за вигадливе пластичне вирішення вистави – Є. Мерзляков, постановник вистави «Легені» Д. Макміллана, Луганський обласний академічний український музично-драматичний театр (Сєверодонецьк); за авторську ініціативу – творча група вистави «Не залишайте без нагляду друзів» Я. Реза, Кіровоградський академічний український музично-драматичний театр ім. М. Кропивницького (Кропивницький). У рамках фестивалю в театрі «Колесо» також демонструвалася виставка робіт театральних фотохудожників – знімки, зроблені під час прем'єри або репетиції. Також пройшов круглий стіл (співорганізатор та модератор журнал «Український театр»), під час якого було визначено основні проблеми та тенденції розвитку камерного театру в Україні та Європі.

I Міжнародний оперний фестиваль просто неба *OPERAFEST TULCHYN*, що проходив 4–5 червня на Вінниччині, став ще й інструментом відродження туристичного потенціалу історичного містечка Тульчин. На сцені, спорудженій на подвір'ї пам'ятки архітектури XVIII століття – Палацу Потоцьких, виступили

українські та європейські зірки опери, 3 симфонічні оркестри з Києва, Львова та Вінниці, два хорові колективи зі Львова та Академічний камерний хор «Вінниця». Окрім оперних вистав, на відвідувачів чекала суперсучасна візуальна програма, яка складалася із серії яскравих арт-проектів – мурал-арту «Opera Mural», фотоколажу «Opera Windows», зон для селфі «Opera Stars», проекту флюоро-арту «Opera Light», виставки образотворчого мистецтва місцевих художників «Opera Art» і виставки народних майстрів «Opera Folk».

Театральний проект «Class Act: Схід-Захід» було розгорнуто в новому просторі Київського театру на Подолі. Учасники – талановиті підлітки з міст Щастя і Клесів Луганської та Рівненської областей. Діти у просторі театру спілкувалися, писали авторські п'єси. Їхні тексти, в підсумку, поставили режисери М. Голенко, П. Ар'є, В. Белозоренко, А. Май, створивши цілісний сценічний колаж. Зіграли у творах юних драматургів такі популярні українські актори як І. Вітовська, Л. Жураковська, Р. Ясиновський. Прем'єра вистави на основі дитячих п'єс відбулася 29–30 червня.

Театри Києва запросили на прем'єри вистав: Національна опера України – балету «За двома зайцями» (п'єса М. Старицького; композитор – Ю. Шевченко); Національний академічний російської драми імені Лесі Українки – «Ворог народу» за п'єсою Г. Ібсена; Академічний юного глядача на Липках – «Перетворення. Історія одного перевтілення» за уривками з творів та листами Ф. Кафки, «Білокси-блюз» Н. Саймона; Академічний Молодий – «Яма» за однойменною повістю О. Купріна; «Сузір'я» – «Примари» Г. Ібсена.

У театрах України відбулися прем'єри вистав: у Харківському національному академічному опери та балету ім. Миколи Лисенка – опери «Мазепа» П. Чайковського; у Національному українському драматичному ім. М. Заньковецької у Львові – «Ревізор» М. Гоголя; у Чернігівському академічному обласному музично-драматичному ім. Т. Г. Шевченка – «Вій» за Н. Ворожбит; у Чернівецькому академічному обласному українському музично-драматичному театрі ім. О. Кобилянської – «Чесний суддя» за мотивами п'єси Ю. Васюка.

ВІЗУАЛЬНІ МИСТЕЦТВА

8–25 червня у київському Будинку художника відбулося трієнале «Скульптура – 2017», в якому взяли участь митці з усіх регіонів України. У своїх роботах вони представили як традиційні методи, що лишаються для художників непорушними, так і експериментальні підходи. Роздуми авторів про життєвий простір людини та місце скульптури в ньому були порушені під час дискусій, що пройшли в рамках трієнале.

Масштабний виставковий проект «Мистецька праця. ART WORK» було відкрито 29 червня в Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький Арсенал». Його учасниками стали 60 провідних сучасних художників з України та Польщі, яким запропонували поміркувати про працю в галузі творчості та відносини між митцем і ринком. До експозиції увійшло 55 робіт у різних техніках і жанрах, більшість з яких було створено

спеціально для цього проекту. Польщу, зокрема, представляли 26 митців, а Україну – 34, серед яких А. Савадов, Р. Мінін, APL315 та інші.

З 17 червня в Києві експонувалася виставка «Батьківщина в огні». Проект пропонував один з поглядів на історію українського суспільства 1990-х років, розказану крізь призму обраних творів з колекції PinchukArtCentre. Демонструвалися твори С. Браткова, В. Кожухаря, Е. Колодія, М. Маценка, Б. Михайлова, Г. Сенченка, І. Чичкана та групи «Перці» (О. Петренко та Л. Скрипкіна).

У Києві експонувалися виставки: в Центральному будинку художника – живопису В. Буднікова і В. Ралко; в Національному Києво-Печерському історико-культурному заповіднику – гобеленів О. Слєпцова «Києве мій»; в Музеї книги та друкарства України – акварелей та графіки Ю. Карєва; в Музеї історії Києва – живопису В. Шерешєвського, творів А. Волобуєвої «У полоні споглядання»; у приміщенні Києво-Могилянської бізнес-школи – живопису Л. Хоменко; **у галереях та арт-центрах:** в «Щербенко Арт Центрі» – графіки Г. Сенченка; в арт-вестибюлі «Золоті Ворота» – фоторобіт В. Мезєнцевої «Вогні підземелля»; Lera Litvinova Gallery – живопису Ю. Шаповалова; в «Карась Галереї» – робіт Є. Самборського «Без назви»; «Дукат» – робіт Ю. Пікуля «Лісосмуга 92 км. Межі пейзажу».

20 червня у київській галереї «Лавра» було відкрито проект абстрактної скульптури «CORPUSCULUM II», де свої роботи представили провідні українські митці. Учасниками стали 35 скульпторів, серед яких – В. Волосенко, К. Синицький, Ю. Мусатов, Є. Зігура, М. Зігура, Б. Корн, О. Золотарьов та інші. Виставка тривала до 30 червня. В її рамках було також проведено серію освітніх подій та воркшопів за участі скульпторів.

У містах України було розгорнуто виставки: у Львові – живопису С. Міхновського «Придумане місто», картин П. Сметани, емалєвих творів О. Ковалєя «Історія. Україна. Світ»; у Чернівцях – світлин та живопису В. Конєва «Czernowitz із закоханістю»; у Вінниці – полотєн М. Сороки; у Кропивницькому – живопису У. Шкурєнко.

13 червня у львівському Палаці мистецтв було відкрито мистецький проект «Show promise» («Шоу обіцянок»). Виставку склали живопис, інсталяція, фотографія, відео, скульптура, графіка та перформанс. Організатором проекту, участь в якому взяли 34 художники з різних міст України, виступив «Zenko Foundation». Серед учасників – і знані класики сучасного мистецтва, й молоді митці. Мета проекту – показати мистецтво, яке реагує на різні війни, політичні протистояння та тривоги.

Упродовж місяця в Опішному Полтавської області проходили заходи ІХ Тижня національного гончарного здвигення в Опішному «Здвиг – 2017». 12 червня на базі Національного музею-заповідника українського гончарства одночасно стартували «Е-літня академія гончарства» та *Національний симпозиум монументальної кераміки «Філософія буття»*. 13 червня Державна спеціалізована художня школа-інтернат І-ІІІ ступенів «Колегіум мистецтв у Опішному» ім. В. Кричевського розпочала 10-денний творчий практикум для

юних талантів віком від 10 до 23 років. Упродовж 15–25 червня відбувся *I Міжнародний літній практикум з археологічної керамології* – наукові археологічні розкопки на території Глинського археологічного комплексу та Опішненського городища слов'яно-руської доби. З 24 червня до 1 липня тривав «*Фестиваль вогню*» – виняткова подія, що стала новою віхою української художньої кераміки. З 26 червня до 1 липня проходив *VII Національний ковальський фестиваль «ВакулаФЕСТ – XXI»*. Починаючи з 26 червня Музей-заповідник презентував мистецькі проекти сучасних художників-керамістів – З. Близнюк (Опішне), В. Пасинка (Харків), Л. Падун (Полонне, Хмельниччина), С. Радька (Межиріч, Черкащина) та А. Літвіненко (Олександрія, Кіровоградщина). 30 червня було відкрито персональну виставку «У кожній краплині сонце» відомої української художниці-керамістки С. Пасічної. Також цього дня назвав імена своїх переможців *IV Міжнародний фотоконкурс «Гончарні ВІЗІІ країни»*, а *IX Міжнародний мистецький ярмарок «Гончарний Всесвіт в Україні – 2017»* вкотре запросив до участі майстрів народних ремесел. 1 липня всі червневі мистецькі події підсумує Національний фестиваль гончарства.

До 5 червня на о. Бірючий (Генічеський район Херсонської області) тривав Міжнародний симпозіум сучасного мистецтва ВІРУСНІУ 017, учасниками якої стали митці з України, Іспанії та Німеччини. Зокрема, живописець М. Мамсіков, який є одним з перших та постійних учасників симпозіуму, створив два мальовничих полотна з пейзажами півострова, порушивши проблему забудови морського узбережжя. Ж. Кадирова і Д. Рубан представили інсталяцію «Заповідник», для якої використали елементи природного походження, знайдені на узбережжі Національного Азово-Сиваського природного парку, а також розпочали серію розмальовок пейзажів Бірючого. Молода художниця М. Ващук, яка долучилася до симпозіуму вперше, також перейнялась проблемою забудови півострова, створивши дві інсталяції з будівельного сміття. Дебютувала на резиденції і А. Миронова, яка на основі своїх вражень від півострова намалювала серію графічних робіт «Шум».

У Бердянську на Запоріжжі пройшов *Фестиваль ковальської справи «Сталева хвиля 2017»*. Ковалі, котрі з'їхалися з різних регіонів України, спільними зусиллями за раніше узгодженим макетом упродовж двох днів фестивалю викували пам'ятник із логотипом міста.

Відкрито пам'ятники: українському вченому, митрополиту УАПЦ, політичному, громадському і церковному діячу, мовознавцю, лексикографу, історичу церкви й педагогу І. Огієнку – у Житомирі (архітектор – В. Головатенко, скульптор – н. х. України В. Феценко); українському художнику, архітектору й педагогу Г. Косміаді (скульптор – М. Сівак) – у Рівному; засновникам слов'янської писемності Кирилу та Мефодію – в с. Кулевча Саратського району Одеської області; абітурієнту (автори – студенти 4-го курсу відділу декоративно-вжиткового мистецтва Тереховлянського вищого училища культури) – в Тереховлі Тернопільської області.

На фасаді наукової бібліотеки Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького встановлено пам'ятну стелу землякові, вченому-енциклопедисту М. Максимовичу.

Лауреатів обласної премії у галузі архітектури, геральдики та вексилології, і декоративно-ужиткового мистецтва ім. Я. Паученка за 2016 р. визначено на Кіровоградщині. У номінації «Архітектура» премію було присуджено І. Дрофі за будівництво православного храму і благоустрій парку імені Крючкова. У номінації «Декоративно-прикладне мистецтво» – Л. Кулініч за творчі доробки в галузі художньої кераміки та впровадження традиційних технік гончарства в сучасне декоративно-ужиткове мистецтво.

КІНОМИСТЕЦТВО.

9–10 червня в Києві відбувся *Міжнародний фестиваль короткометражних фільмів KieVino Film Festival*. До конкурсної програми увійшли 7 фільмів, серед яких вітчизняні – «Холодильник», реж. М. Сухарев (2016, ігровий); «Медєя», реж. М. Засєєв (2017, ігровий); «Сни Едіпа», реж. О. Єфименко (2016, ігровий); «Кінець», реж. Н. Лисков (2016, анімаційний). Після кожного показу проходило обговорення фільму разом зі спікерами, кіноекспертами та українськими режисерами, роботи яких відібрано до конкурсу. Режисери, які представляли свої фільми, мали можливість відстояти власне творче бачення і донести свій погляд на сучасні проблеми кіновиробництва в Україні.

У ніч з 24 на 25 червня проходив *Фестиваль короткометражного кіно "Відкрита ніч. Дубль 20"*, покликаний відкривати нові українські імена у галузі кінематографа та телевізійного виробництва. Основним майданчиком фестивалю став Арт-причал у Києві, а паралельні покази та трансляції проходили в більше ніж 70-ти локаціях по Україні та за кордоном. У рамках конкурсної програми транслювали 21 короткометражку. Поза конкурсом – ще п'ять. Гран-прі фестивалю отримав фільм «Чапля» М. Пономарьової. Також переможцями в різних номінаціях стали: «Кращий ігровий фільм» – «Чапля» М. Пономарьової; «Кращий анімаційний фільм» – «Фінгермен» І. Шохи; «Кращий неігровий фільм» – «Гострий біль» В. Пузіка.

15–18 червня з нагоди 76-річчя від дня народження українського актора, сценариста, режисера І. Миколайчука у Вижницькому районі Чернівецької області відбувся *Всеукраїнський фестиваль кіно і пісні «Миколайчук-Фест»*. У рамках фестивалю відбулися, зокрема, мистецьке свято «На гостини до Івана»; зустріч з режисером Т. Ткаченком та виконавицею головної ролі х/ф «Гніздо Горлиці» Р. Зюбіною; покази фільмів за участі І. Миколайчука; концертна програма за участі лауреатів та почесних гостей «Миколайчук-Фест»; презентація культурно-мистецьких проєктів «Молода душа України», «Культури Карпат», гала-концерт тощо. Долучилася до святкових заходів і Чернівецька обласна наукова бібліотека, де 14 червня відбулися кінодіалог та перегляд фільму «Пропала грамота», молодіжний дискурс про важливість сучасного

мистецтва кіно в неформальній зустрічі-обговоренні громади міста «Відродження духовності мовою кіно».

МУЗЕЙНА СПРАВА

З нагоди Міжнародного дня музеїв, що відзначався в травні, Міністерство культури України ініціювало проведення безстрокового флешмобу «Музейні тасмниці». У рамках цієї акції українські музеї презентують унікальні експонати, які до цього часу знаходились в закритих спецфондах та були невідомі широкому загалу відвідувачів. До флешмобу вже долучилися провідні музейні заклади та заповідники, зокрема, Національний заповідник «Софія Київська» представив автограф Анни Ярославни, Національний музей Тараса Шевченка – перстень М. Лазаревського, Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник – елемент церковного начиння возд́ух XVII століття, Національний центр народної культури Музей Івана Гончара – картину «Дівчина у білій свитці» та інші.

1 червня Національний музей мистецтв ім. Богдана та Варвари Ханенків презентував виставку «Подорожі едокко». Демонструвалася одна з найбільш цінних частин музейного зібрання японських пам'яток XVII–XIX століть – кольорові гравюри і твори декоративно-прикладного мистецтва. Більшість з експонованих на виставці творів було придбано засновником музею Б. Ханенком.

А 15 червня у тому ж музеї відбулося урочисте відкриття виставки «Малярство польське» із колекції фондів Львівської національної галереї мистецтв, яка представила цінну збірку європейського живопису XVIII – початку XX століття. Мистецьку акцію реалізовано музейними закладами у межах проекту «Європейський вимір». Представлена для огляду відвідувачам колекція «Малярство польське» раніше ніколи не експонувалася ані в Києві, ані в інших містах України. Серед авторів, презентованих на виставці, – Ян Матейко, Яцек Мальчевський, Генрик Семірадський, Ольга Бознанська, Владислав Бакалович, Войцех Коссак, Юзеф Мегоффер – ці імена давно відомі європейським колекціонерам та любителям східноєвропейського живопису, але досі залишалися переважно незнайомими для українського глядача.

У Національному заповіднику «Софія Київська» 8 червня відкрито експозицію «Митрополит і Книга», в якій представлено раритетні книги з колекції одного з найвизначніших церковних діячів незалежної України, Блаженнішого Митрополита Київського та всієї України Володимира – Настоятеля Української православної церкви (1992–2014). Експозицію склали рукописні документи XVIII століття, рукописна книга XIX століття, київські та львівські стародруки XVI – початку XIX століть. Найдавніший і особливо цінний експонат – *Pantheologiae* 1585 р. авторства ченця-домініканця Raynerio з італійської Пізи.

15 червня в галереї «Хлібня» Національного заповідника «Софія Київська» відбувся діалог істориків на тему «Союзи Козацької України та Кримського

ханства у XVI–XVIII століттях» та презентація книги Т. Чухліба «Козаки і татари. Кримсько-українські союзи 1500–1700-х років». Для заходу спеціально обрано галерею «Хлібня», де в рамках міжмузейного проекту про взаємовпливи української і кримськотатарської культур «Чумацький шлях» експонувалася виставка «Народжені війною». Організатори: Таврійська гуманітарна платформа, Ісламський культурний центр м. Києва, інформаційно-аналітичний портал «In-Art», Національний заповідник «Софія Київська».

У День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні, 22 червня, в головній експозиції Національного музею історії України у Другій світовій війні відбулася презентація спецпроекту «Говорю з 1941-го...». В його основі – аудіоверсії 37 листів з колекції «Непрочитані листи 41-го», записані науковими співробітниками та екскурсоводами музею.

Також до Національного музею історії України у Другій світовій війні від родини Гункевичів зі Львівщини передано артефакти, які розкривають трагедії доль українських родин, парафіян греко-католицької церкви: родинну ікону «Матір Божа з Ісусом годують голубів», яку таємно перевезли з Польщі за часів переслідування греко-католицької церкви радянською владою; епитрахиль отця Євстахія Смаля та 2 білі серветки, які він використовував під час підпільних богослужінь у будинку Софії Машталір; особисті речі блаженного отця Миколи Цегельського: натільний хрестик; книжка «Коментар до Біблії»; збірник богослужбових молитов і пісень – Часослов, Мінея, Октоїх (Львів, 1901 р.).

У Національному музеї історії України 14 червня відкрито виставку, на якій вперше було представлено знахідки археологічних досліджень Вишгорода. Це близько 150 оригінальних експонатів, які знайшли на території гончарного посаду Вишгорода кін. X – поч. XII ст. Основна колекція нараховує приблизно 5 тис. експонатів.

24–25 червня в Національному музеї історії України відбулася благодійна акція «Стань меценатом – підтримай музей. Плати за вхід скільки можеш», під час якої кожен відвідувач міг стати меценатом, зробивши благодійний внесок за власним бажанням. Зібрані під час акції кошти буде спрямовано на міні-проект, покликаний зробити кращим заклад. Щомісяця музей оголошуватиме ціль проекту та звітуватиме про зміни, які відбулися завдяки меценатам. Така практика запроваджується вперше серед столичних музеїв. Цього разу НМІУ оголосив збір коштів на табличку з англійською назвою музею, яку буде розміщено на фасаді.

На відкритому майданчику Рівненського обласного краєзнавчого музею, серед зразків військової техніки періоду Другої світової війни, з'явився ще один експонат – потрощений автомобіль Volkswagen T-4. Його було подаровано волонтерською організацією «Допомога армії – Рівне» 130-му окремому розвідувальному батальйону в липні 2015 року для виконання бойових завдань в зоні АТО.

Щорічний музейний форум «Музей: храм муз – 2017» втретє зібрав у Меджибізькій фортеці (Хмельницька область) представників музеїв і заповідників з різних регіонів України. У перший день форуму музеї і

заповідники презентували учасникам, гостям та відвідувачам свої міні-експозиції, які було підготовлено для участі у традиційному конкурсі музейних програм. За оцінками журі, яке цього року працювало дистанційно за допомогою інтернету, дипломи отримали: Народний музей Тараса Шевченка (м. Львів) у номінації «Музей у міжнародній співпраці» – за програму співпраці з Слов'янською бібліотекою Праги (Чехія); Національний історико-архітектурний заповідник «Кам'янець» у номінації «Музей як туристичний продукт» – за виставку «Архітектурна спадщина України у творчості Наполеона Орди»; Хмельницький обласний художній музей у номінації «Інтерактивний музейний проект» – за проект «Week of understanding/Тиждень розуміння», присвячений року вивчення англійської мови в Україні; Чернівецький обласний художній музей у номінації «Музей і діти» – за музейний квест (за експонатами виставки листівок «Хто визволиться сам, той буде вільний» та військовими пам'ятниками Чернівців); Художньо-меморіальний музей І. Ю. Рєпіна (м. Чугуїв) у номінації «Музей у співпраці з територіальними громадами» – за музейний проект «Я – людина чи електорат? З'ясуємо в Музеї» і настільну гру «Вибір є завжди»; Музей Богдана Хмельницького Національного історико-культурного заповідника «Чигирин» у номінації «Музей у співпраці з закладами і колективами культури» – за проект «Музейна виставка, як складова патріотичного туризму» на прикладі організації тимчасової виставки «Під прапором Холодного Яру»; Національний музей Тараса Шевченка (м. Київ) у номінації «Музей для людей з обмеженими можливостями і соціально незахищених» – за реалізований проект театральної інклюзивної студії «Далі буде...»; Культурно-археологічний центр «Пересопниця» у номінації «Музей у співпраці з волонтерами» – за проведення V фестивалю історичної реконструкції «Русь Пересопницька»; Хмельницький обласний літературний музей у номінації «Музей в інтернет-просторі» – за презентацію «QR-коди в музейній експозиції»; Рівненський обласний краєзнавчий музей відзначено двома дипломами: у номінації «Музей на теле– і кіноекрані» за ігровий фільм «Кавалери» та у номінації «Музей у співпраці з закладами і колективами культури» – за співпрацю з Н. Косміаді, донькою визначного художника Г. Косміаді, яка створює його музей у Рівному.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

21 червня в Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого відбулася презентація фотопроєкту та відкриття фотовиставки «Відродження бібліотек сходу України». Проект реалізує Благодійний фонд «Бібліотечна країна» у рамках Програми національних обмінів, за фінансування Європейського Союзу та Національного фонду підтримки демократії (США). Метою фотопроєкту є висвітлення процесу відродження бібліотек сходу України і становлення їх як центрів громади та центрів підтримки внутрішньо-переміщених осіб. Під час презентації виконавчий директор Благодійного фонду «Бібліотечна країна» Люсьєна Шум ознайомила учасників з роботою фонду, розповіла про людей, які вимушено переїхали з окупованих територій сходу

України, створили свої культурні осередки в нових умовах, відновлюють роботу бібліотек. Присутні переглянули відеоролик «Обличчя війни» про сьогоднішню Луганську обласну бібліотеку, переміщену в м. Старобільськ. У заході взяли участь голова наглядової ради Благодійного Фонду «Бібліотечна країна» Ю. Гусєв, один із засновників фонду І. Степурін, користувачі та працівники Бібліотеки.

14 червня Херсонська обласна бібліотека для юнацтва ім. Б. А. Лавреньова спільно з Новокаховською міською центральною бібліотекою за підтримки управління культури облдержадміністрації та за сприяння Новокаховської міської ради провела у Новій Каховці Херсонської області VII Обласний фестиваль молодіжного читання «Відкрий свою книгу». У фестивалі взяли участь школярі та студенти, молодіжні творчі колективи, письменники, поети, бібліотечні працівники Херсонщини. Гостями фестивалю були члени НСПУ О. Гунько, А. Кичинський, В. Кулик, Л. Марченко, В. Загороднюк, Т. Щерба. Для творчої молоді на мальовничій галявині паркового комплексу працювала «Літературна альтанка». Понад дві години учні та студенти новокаховських навчальних закладів, херсонська молодь та завсідники молодіжної літературної кав'ярні «ЛітTERRA» знайомилися, спілкувалися, читали власні твори, співали пісні. Одночасно у парку діяло фестивалне містечко, де можна було познайомитися з книжковими новинками, розважитися, купити сувеніри. Привертали увагу пересувні виставки робіт майстрів народної творчості та вихованців дитячої школи мистецтв, музеїв міста; виставки-продажі книжкової продукції магазину «Учбова книга» та книжок письменників Херсонщини; павільйон «Бібліобутик», бібліо-фотосушка «В об'єктиві книга і читач». Мистецька програма «Кожен день я тебе відкриваю, рідне місто кохане моє», стала подарунком учасникам фестивалю від творчих колективів Нової Каховки. Загалом на фестивалі зібралися 93 бібліотечні працівники, які представляли 40 бібліотек з 13 районів області.

Бібліотеками проведено заходи до: 110-річчя від дня народження українського етнографа і фольклориста В. Дашкевича; 105-річчя від дня народження українського письменника, драматурга, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка М. Стельмаха; 80-річчя від дня народження українського поета, журналіста, драматурга, громадського діяча, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка П. Перебийноса.

ЛІТЕРАТУРА. ЧИТАННЯ

У Колонній залі Київської міської державної адміністрації відбулася урочиста церемонія нагородження лауреатів **XVII Міжнародного літературного конкурсу «Коронація слова»**. Кращих авторів було визначено у 12 номінаціях. Під час церемонії відбулося вручення нової відзнаки конкурсу – «Золотий письменник України» – авторам, наклад книжок яких досягнув понад 100 тисяч примірників друкованих творів.

В Одеській національній науковій бібліотеці традиційно відбулася **XVIII Всеукраїнська виставка-форум «Українська книга на Одещині»**. Під час

форуму відбулася низка інформаційних та просвітницько-творчих заходів. Серед них – близько 40 презентацій новинок провідних видавництв України, зустрічі з видавцями, поетами, письменниками, автограф-сесії; всеукраїнська акція «Бібліотека українського воїна», мистецький ярмарок, свято дитячої книги «Книжкова феєрія для нових поколінь» та багато інших подій. На виставці свій творчий доробок представили близько 70 вітчизняних видавництв, які презентували наукові, навчальні, історичні, краєзнавчі видання, переклади українською та іншими мовами кращих зразків класичної та сучасної іноземної літератури. Загалом на виставці було представлено понад 7 тис. назв видань. У рамках виставки-форуму відбулося засідання круглого столу «Шляхи співпраці та координація зусиль бібліотек і видавництв щодо популяризації української книги та читання серед молоді», в роботі якого взяли участь представники місцевої влади, видавці, бібліотекарі, зокрема Державної бібліотеки України для юнацтва та 12 обласних бібліотек для юнацтва. Обговорювалися проблеми поєднання зусиль органів влади, бібліотек, видавців та книготорговців, закладів культури, громадських організацій, спрямованих на розвиток читання в Україні. У Березівці Одеської області проведено виїзне «Свято української книги», під час якого ОННБ передала бібліотекам та навчальним закладам міста понад 2,5 тисячі книжок. Під час форуму було проведено традиційний конкурс «Краща книга виставки-форуму 2017». У ньому взяли участь 37 видавництв, які представили на конкурс 77 видань. Переможцями конкурсу стали 34 книжки 27 видавництв.

АМАТОРСТВО. ПРОСВІТНИЦТВО

17 червня Київ приймав учасників та переможців *V Всеукраїнського конкурсу дитячого малюнка «Україна – земля талантів»*. Дитяче творче змагання п'ятий рік поспіль проводив Благодійний фонд І. Янковського «Ініціатива заради майбутнього». Упродовж конкурсу на розгляд журі було надіслано 605 робіт юних митців віком від 5 до 17 років з 22 областей України. За підсумками журі було обрано 30 фіналістів. У віковій категорії від 5 до 8 років перше місце посіла А. Таратіна з роботою «Ера Корольова продовжується: Ми відкриваємо нові планети»; у віковій категорії від 9 до 13 років – А. Іченська з роботою «Країна натхнення». Переможцем в найстаршій віковій категорії конкурсу для вікової групи від 14 до 17 років стала В. Комарницька за художню роботу «Творчий світ Марії Приймаченко».

У Бердянську Запорізької області відбулися *XXII Всеукраїнський фестиваль дитячої творчості «Топ-Топ» та Фестиваль юнацтва та молоді «Зірки Азову»*. Фестиваль цього року присвячено 190-й річниці заснування Бердянська. Участь у фестивалях «Топ-Топ» та «Зірки Азову» взяли більше тисячі юних талантів віком від 6 до 25 років – найбільша кількість за усі роки існування фестивалів. Організатори фестивалів – Департамент культури, туризму, національностей та релігій Запорізької облдержадміністрації, Обласний методичний центр культури і мистецтва, відділ культури виконавчого комітету Бердянської міської ради за підтримки Міністерства

культури України. Учасники фестивалів демонстрували свої таланти у вокальному, хореографічному, інструментальному та театральному мистецтві. Лауреатами в різних вікових категоріях стали танцювальні колективи «Вербиченька», «Фольклорні іскриці» та «2D-Diadance» з Бердянська, «Пігмаліон» (Суми), «Фієста» (Житомир). Перші місця посіли солістка Н. Балашова та хореографічний дует Р. Шапошніков та В. Мелешко (Бердянськ). У вокальному конкурсі перше місце присуджено колективу «Шанс», ансамблю «Ван Вей», С. Пивоварову та М. Боярко, (Бердянськ), В. Улановій з Дніпропетровської області, Д. Ілікчиевій (сmt Роза Бердянського району) та О. Заєць (Пологи). Перше місце серед хорів посіла вокально-хорова студія «Натхнення» школи №11 (Бердянськ), а серед ансамблів – шоу-група «One Way» школи №11 (Бердянськ). В музично-театральному жанрі перше місце за мюзикл «По дорозі до Смарагдового міста» присуджено зразковому вокальному ансамблю «Овація» (Бердянськ). В оригінальному жанрі перше місце отримала Лана Єфімова з циркової студії «Батерфляй» (Бердянськ).

3 червня у с. Четвертинівка Тростянецького р-ну Вінницької області відбувся *I Всеукраїнський фестиваль «Батозька битва»*. Учасники свята оглянули цікавий ярмарок етно-виробів і виставки народних майстрів, експозиції козацької зброї з колекції Вінницького обласного краєзнавчого музею «Уклін козацькій славі» та місцевого музею, роботи художника-аматора, майстра народного малярства В. Слободяника, взяли участь у майстер-класах з ковальства, гончарства, реконструкторського мистецтва та інших видів народних ремесел. Велике враження на гостей фестивалю справили лицарські бої клубу історичної реконструкції «Аркона», показові виступи осередків козацьких бойових мистецтв, змагання «Лави на лаву», виступ кінного театру «Українські козаки» О. Юрчишина.

У с. Угловатка на Черкащині пройшов *Мистецький фестиваль «Гроно калини»*. Ініціаторами фестивалю стали педагоги Угловатської середньої школи, які зібрали не лише усіх талановитих людей району, а й запросили на гостину кийвських артистів – свого земляка казкаря Сашка Лірника, гурт «Божичі», народний ансамбль «Роксоланія»; викладачів кафедри фольклористики Інституту філології КНУ ім. Тараса Шевченка. Окрім концерту пройшли ярмарок народних майстрів та майстер-класи із народних промислів.

Матеріал підготувала

Темненко Ю. М.,
редактор відділу наукового
аналізу й узагальнення
інформації

Комп'ютерне опрацювання та редагування *І. Г. Піленко*

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 1,16. Б/т. Зам. 83. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278-85-12